

Korištenje vodnih snaga

- Predavanja
 - Do uključivo 08.03.2011. predavanja
 - 09.03.2011. (srijeda) počinju vježbe
 - Dalje su utorkom i četvrtkom predavanja a srijedom i petkom vježbe
 - Iza 24.03. održavaju se samo vježbe do kraja semestra (u dogovoru sa studentima održat će se još jedno predavanje)
- Vježbe
 - Auditorne i izrada 2 programa
- Uvjet za potpis prisustvo na predavanjima i vježbama i predaja oba programa.
- Rok predaje drugog programa je petak 08.04.2011. godine.
- Predviđena su dva kolokvija 18.03. i 08.04. Uvjet za potpis uz programe i najmanje 25% na oba kolokvija. Preko 60% na oba kolokvija oslobađa od pismenog ispita.
- Ispit pismeni i usmeni.
- Literatura
 - P.Stojić, Hidroenergetika, Split,.
 - B.Đorđević; Korišćenje vodnih snaga, I i II dio; Beograd
 - M.Žugaj; Posebne analize u hidrotehnici, Zagreb, GI,

KORIŠTENJE VODNIH SNAGA

- Energija se može kratko definirati kao sposobnost obavljanja rada.
- Energija je sposobnost da se izvrši rad i mjeri se radom koji se može izvesti.
- Jedinica za rad (energiju) je [Nm] (sila [N]; pomak (put) [m]). Posebno ime je džul (joul, [J], a definirana je kao rad sile od 1 [N] na putu od 1 [m] u smjeru djelovanja sile. Dozvoljeno je koristiti i jedinicu [Ws] (vat sekunda), što se pretežno koristi kao mjera električne energije.
- Jedina nama dostupna energija je energija koja se pojavljuje u prirodi (primarni oblici energije) u različitim oblicima.

KORIŠTENJE VODNIH SNAGA

- Prema osnovnom zakonu o održanju energije ona se ne može nepovratno izgubiti niti proizvesti, ona može promijeniti svoj oblik u procesu transformacije ili obavljanja rada.
- Sa stajališta postojanosti oblici pojave energije se mogu podijeliti u dvije grupe:
 - a) nagomilana energija u nekom prostoru ili tijelu,
 - b) prijelazna energija, energija kada nagomilana energija prelazi iz prostora u prostor ili s tijela na tijelo.
- (suštinska je razlika u tome da se nagomilana energija može u danom stanju održavati proizvoljno dugo, dok je kratkotrajnost pojave osnovno svojstvo prijelazne energije)

KORIŠTENJE VODNIH SNAGA

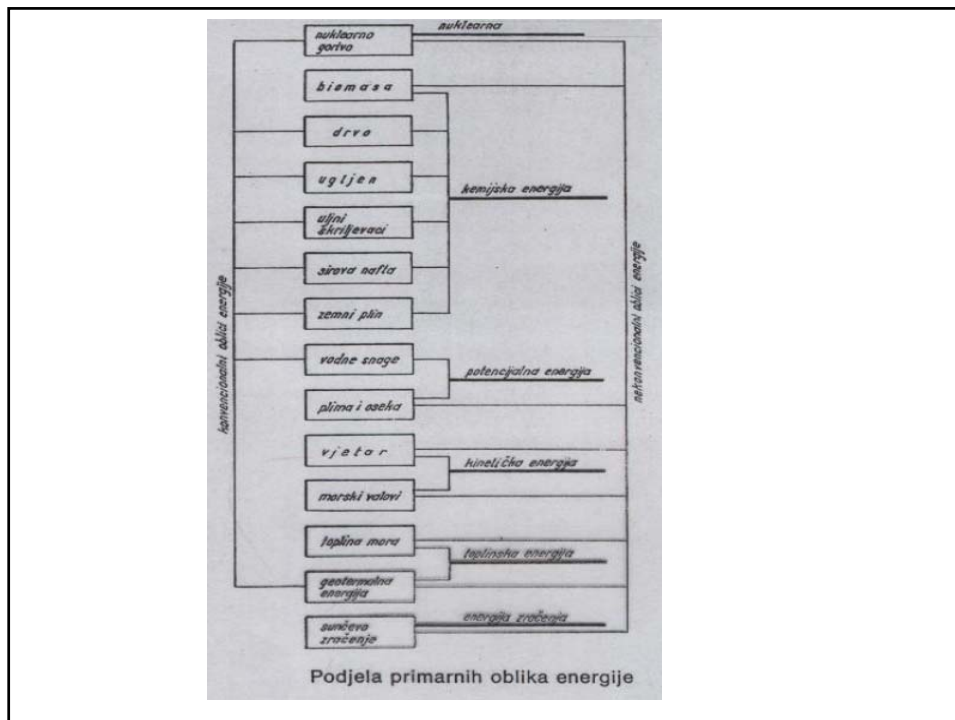
- Nagomilani oblici:
 - Energija položaja (potencijalna energija) ($E_p = mgH$)
 - Energija gibanja (kinetička energija) ($E_k = mv^2/2$)
 - Unutrašnja energija (potencijalna i kinetička energija unutar tijela)
 - Kalorična energija (razina molekula; dovođenje ili odvođenje topline)
 - Kemijska energija (razina atoma; energija sagorijevanja)
 - Nuklearna energija (razina jezgre; fuzija – spajanje jezgara lakih atoma ; fisija – dijeljenje-razbijanje jezgre teških atoma)
 - (kada se promjenama smanjuje unutarnja energija kao razlika dobiva se najveće količina koju tijelo daje i koja se može koristiti)
- Prijelazni oblici energije
 - Mehanička energija
 - Toplotna energija
 - Električna energija (viši oblik prijelazne energije, koji se može koristiti samo u trenutku kada se proizvede, a rezultat je svih ranije spomenutih oblika energija)

KORIŠTENJE VODNIH SNAGA

- Sa stajališta raspoloživosti i upotrebe oblici energije se mogu podijeliti u tri grupe:
 - Primarni oblik energije (raspoloživ u prirodi)
 - Transformirani oblik energije (prijelazni; pretvorba primarnog oblika u korisni)
 - Korisni oblik energije (neposredno uporabiva energija)
- PRIMARNI oblici energije koji se pojavljuju u prirodi većinom se transformiraju zbog:
 - pogodnijeg načina korištenja ili zbog
 - toga što prijenos u primarnom obliku nije moguć.

Primarni oblici energije

- Prema učestalosti korištenja dijele se na:
 - *Konvencionalni* primarni oblici energije (a) ne zahtjeva se novi znanstveni ili tehnički razvoj; b) dominantna uloga u energetske bilanci)
 - *Nekonvencionalni* primarni oblici energije (koji nisu konvencionalni) (a) mogu se koristiti za proizvodnju velikih količina energije tek nakon znanstvenog i tehničkog razvoja; b) manje učešće u energetske bilanci).
- Prema iscrpivosti dijele se na:
 - *Obnovljivi* oblici energije i
 - *Neobnovljivi* oblici energije.

Kratak osvrt na povijest korištenja energije

- U pradavna vremena osnovna potreba na energiji rješavana je prehranom i dnevna je potreba bila oko 8 [MJ/dan], dok se danas u razvijenijim zemljama troši oko 800 [MJ/dan/čovjek], dakle 100 puta više.
- (Tom se energijom ostvaruju materijalna dobra, transport, informacije i hrana)
- Kao prvo gorivo korišteno je drvo, asfalt (sirova nafta) (6000 god pne) i ugljen (Kina, 1100 pne).
- Vrlo rano započeto je korištenje vodnog kola (Rimljani) i vjetra (plovidba), što je dugo bila jedina (uz ljudsku i životinjsku energiju) korištena mehanička energija. Arapi koriste vodne snage i vjetrenjače oko 1000. god. pne.

- XVI st. Koks (grijanje, kuhanje, proizvodnja željeza)
- XVII st. Izvori sirove nafte (USA, Rumunjska 1650)
- XVIII st Watt – parni stroj, kojim se energija goriva pretvara u mehaničku energiju (može se proizvesti nezavisno od mjesta pojave primarne energije i nezavisno od intenziteta pojave)
Volta – električni kemijski element
- XIX st Pripreme za korištenje električne energije

- Obnovljivi izvori primarne energije:
 - Vodne snage
 - Energija sunca
 - Energija vjetra
 - Energija plime i oseke
 - Energija valova
 - Toplota mora
 - Energija morskih struja
- Jedino su vodne snage konvencionalni i obnovljivi oblik primarne energije, što joj daje poseban značaj u energetske bilancama.
- Osim toga od primarnih obnovljivih oblika energije jedino se energija vode može djelomično akumulirati što još više naglašava značaj te energije.

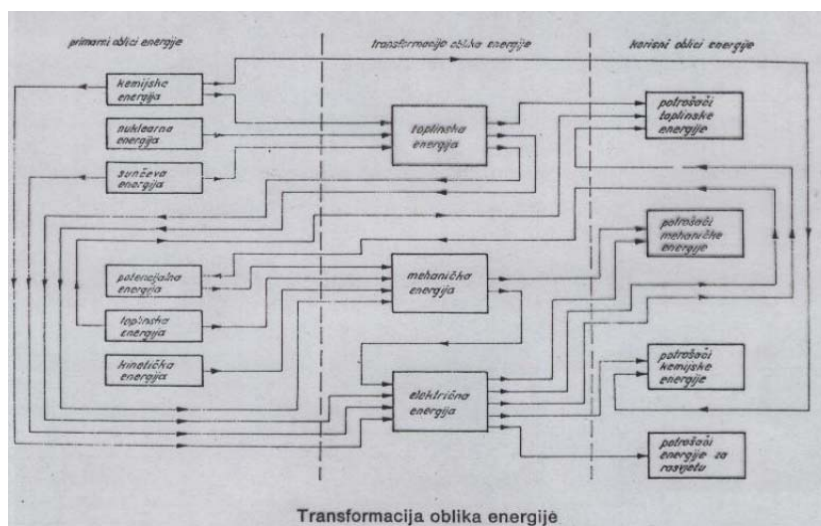
- Danas se snaga i energija vode koristi gotovo isključivo za proizvodnju električne energije – transformirane energije, koja se može upotrijebiti za dobivanje svih oblika korisne energije.
- Svi obnovljivi vidovi energije mogu se transportirati samo u obliku električne energije.
- Neobnovljivi oblici energije mogu se transportirati i uskladištiti u primarnom obliku što omogućuje ustaljenost u korištenju (značajno svojstvo).

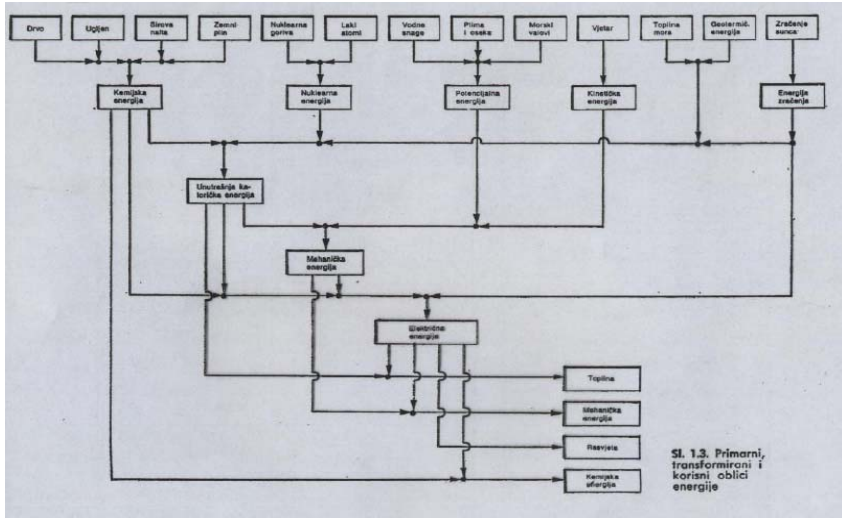
Korisni oblici energije

- Toplinska energija
 - Drvo
 - Ugljen (1100 god. pne Kina)
 - Nafta (Rim, istok, 1640 prva bušotina u Italiji)
 - Plin (1812, London)
 - Uljni škriljevci (loženje; 1700 god. prvo tekuće gorivo)
 - Biomasa
 - Sunčeva energija
- Mehanička energija
 - Ljudi
 - Životinje
 - Vjetar (Arapi 1000 god. pne; meh. energija, brodovi)
 - Vodne snage (1000 god. pne Arapi; 500 god. pne Rim – mlinsko kolo)
 - Toplinska energija (1790. god. parni stroj)
 - Električna energija (trofazna i okretno magnetno polje 1887. god)

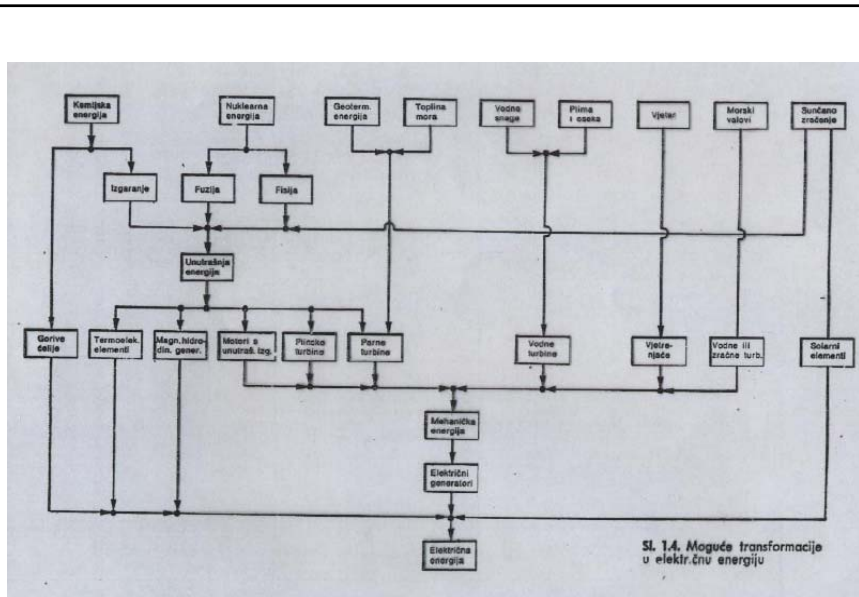
Korisni oblici energije

- Rasvjeta
 - Drvo
 - Voštane svijeće
 - Plin
 - Petrolej
 - Električna rasvjeta
- Kemijska
 - Koks
 - Električna energija

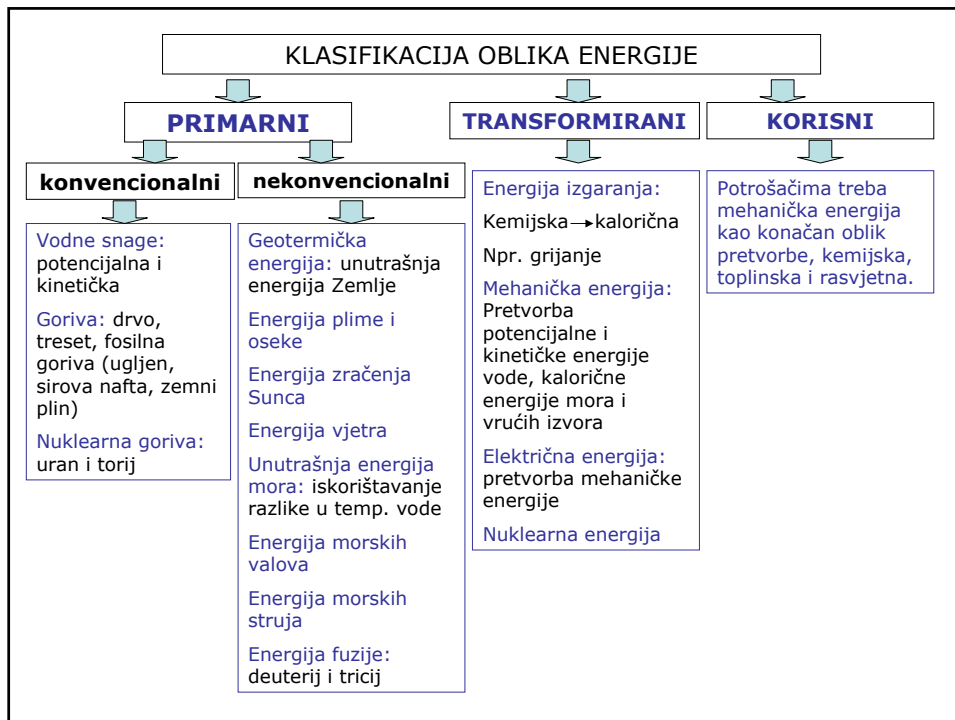

Sl. 1.3. Primarni, transformirani i korisni oblici energije

Sl. 1.4. Moguće transformacije u električnu energiju

- **PRIMARNI OBLICI ENERGIJE:**
 - Mehanička energija: čovjek, životinje
 - Kemijska energija: drvo, ugljen, sirova nafta, zemni plin
 - Nuklearna energija: uran, torij, deuterij
 - Potencijalna energija: vodotoci, plima/oseka
 - Kinetička energija: vodotoci, valovi, vjetar, morske struje
 - Toplinska energija: geotermalni izvori, toplina mora
 - Energija zračenja: Sunčeva energija
- **OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE:**
 - Drvo (posječeno drvo zamijeniti novoposađenim)
 - Vodne snage
 - Plima i oseka
 - Valovi mora
 - Toplina mora
 - Vjetar
 - Sunce
 - Toplina Zemlje
- Oblici energije koje je **tehnički moguće koristiti i ekonomski opravdano**: vodne snage, fosilna i nuklearna goriva.
- Oblici energije koje je **tehnički moguće koristiti, ali ekonomski neopravdano** (iako se negdje koriste): Sunčevo zračenje, energija vjetra, plime i oseke, morskih valova i topline mora.
- Oblici energije za koje još **nije riješen način iskorištavanja**: unutrašnja toplina zemlje, fuzija.

- Sa stajališta mogućnosti transformacije energije razlikujemo:
 - Neograničene transformacije (potencijalna, kinetička u mehaničku i električnu – koja se može prenositi na velike daljine)
 - Ograničene – ostale (unutarnja)
- Važno je uočiti da se samo dio energije dobiva u željenom obliku, te se omjer energije u traženom (dobivenom) obliku i dovedene energije naziva stupanj korisnog učinka transformacije

$$\bullet \eta = W_{tr}/W_{dov}$$

- Primjer
 - Za 1 [kWh] električne energije potrebno oko 3 [kWh] primarne energije ugljena ($\eta = 1/3 = 0,33$)
 - Za 1 [kWh] električne energije potrebno oko 1,25 [kWh] energije vode ($\eta = 1/1,25 = 0,8$)
 - Grijanje direktno preko ugljena $\eta \sim 0,5$, a preko električne energije $\eta \sim 0,25$.

Izračun snage i energije

- SNAGA ili učin nekog sustava ocjenjuje se brzinom kojom on može obaviti rad ili predati energiju. (Ukupni rad ili ukupna predana energija nije mjerilo snage, jer i mali sustav može predati veliku količinu energije ali u dugom vremenu).

- $P = dW/dt$

- ENERGIJA

- dominantno se koristi potencijalna energija, te je

- $W = mgh$

- m - masa [kg]
 - g - ubrzanje sile teže [m/s⁻¹]
 - h - razlika potencijala (položaja) [m]

- $W = \rho V g h = 1000 V 9,81 h = 9810 V h$ [Nm] ([J]; [Ws])

- $W = V h/367$ [kWh]

- Snaga

- $P = dW/dt = \rho g h Q dt/dt = \rho g h Q = 9810 h Q$ [W]

- $P = 9,81 Q h$ [kW]

- $W = \int P dt = 9,81 \int Q h dt$ [kWh] (dt u satima)

- Obzirom da su jedinice [J] i [W] za praktične potrebe malene koriste se veće jedinice:

– kilo	kWh	kW	10 ³	[Wh]; [W]
– mega	MWh	MW	10 ⁶	[Wh]; [W]
– Giga	GWh	GW	10 ⁹	[Wh]; [W]
– Tera	TWh	TW	10 ¹²	[Wh]; [W]
– Peta	PWh	PW	10 ¹⁵	[Wh]; [W]

- Otpori u provodnicima uzimaju se u obzir hidrauličkim proračunima h u izrazu za snagu i energiju iskazuje se s h_{neto}
- Otpori i gubici u strojevima uzima se kroz η (koeficijent korisnog učinka stroja (turbina, generator, transformator)).

- Kao prvi korak proučava se bruto energetski potencijal a zatim se procjenjuje tehnički i ekonomski iskoristiv potencijal te neto potencijal.

- ENERGIJA OBORINA

$$W = \frac{0}{367} \int H h dF$$

H oborina (srednja godišnja oborina na površini dF) [m/god]
 h pad (visina površine dF iznad referentne ravnine) [m]
 dF elementarna površina [m²]

- uvid u raspodjelu po terenu
- ocjena otjecanja
- dopuna podataka
- kontrola

- **ENERGIJA OTJECANJA**

$$W = \frac{\sum \mu H h \Delta F}{367}$$

μ koeficijent otjecanja [1]

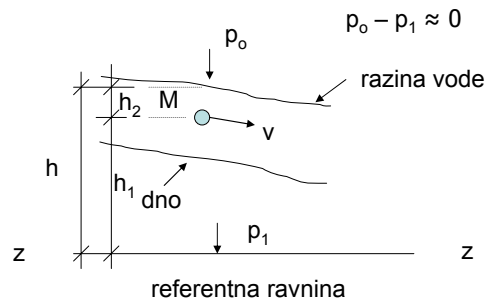
- ocjena enegije koncentriranih tokova
- erozija i ispiranje u kršu

- ***ENERGIJA KONCENTRIRANIH TOKOVA***

- Za korištenje vodne snage i energije dostupna je snaga i energija koncentrirana u vodotocima
- Posebno su s energetskeg stajališta značajne dionice s koncentriranim (usredotočenim) padom – slapovi, kaskade i slično.

Energija jedne elementarne mase

$$W = M g (h_1 + v^2/2g + h_2 + (p_o - p_1)/\rho g)$$

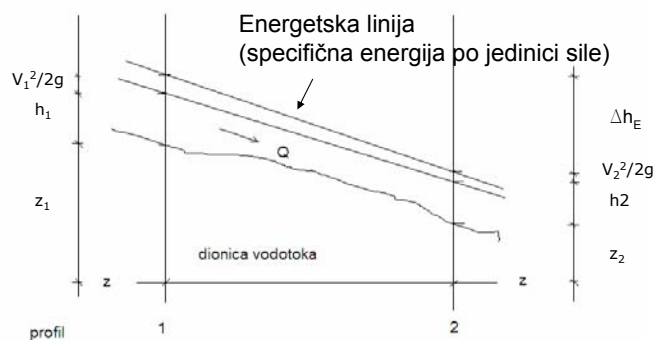

$$W = M g (h_1 + v^2/2g + h_2) \quad h_1 - \text{energija položaja}$$

$h_2 - \text{energija pritiska}$

$$W = M g (h + v^2/2g)$$

• Na slijedećoj skici prikazan je uzdužni profil dionice vodotoka:

L

- $dE_1 = P_1 dt = \rho g Q dt (z_1 + h_1 + v_1^2/2g)$ [Ws]
 $E_1 = \int P_1 dt$ [Ws]
- $dE_2 = P_2 dt = \rho g Q dt (z_2 + h_2 + v_2^2/2g)$ [Ws]
 $E_2 = \int P_2 dt$ [Ws]

- $dE_1 = P_1 dt = \rho g Q dt (z_1 + h_1 + v_1^2/2g)$ [Ws]
 $E_1 = \int P_1 dt$ [Ws]
- $dE_2 = P_2 dt = \rho g Q dt (z_2 + h_2 + v_2^2/2g)$ [Ws]
 $E_2 = \int P_2 dt$ [Ws]

Očigledno je
 $E_1 > E_2$

Razlika između energije na ulazu i izlazu iz promatrane dionice iznosi:

- $dE_{1-2} = dE_1 - dE_2 = \rho g Q dt \Delta h_E$ [Ws] (za $dt = 1(s)$)
- $P_{1-2} = \rho g Q \Delta h_E$ [W]
- $P_{1-2} = 9,81 Q \Delta h_E$ [kW]
- $E_{1-2} = \int P_{1-2} dt$ [kWh] (uz dt [h])

Energija E_{1-2} odgovara radu koji voda obavi u određenom vremenu krećući se od profila 1 do profila 2. Rad je obavljen u savladavanju svih otpora na dionici L te na pronos nanosa.

Iz ove spoznaje proizlazi osnovni princip korištenja snage i energije vode u prirodi – hidrotehničkim građevinama smanjiti rad vode u prirodi i oslobođenu energiju iskoristiti za obavljanje nama korisnog rada – proizvodnju električne energije.

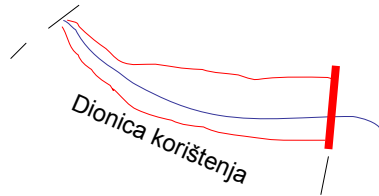
- Smanjenje rada vode na nekoj dionici u prirodi ostvaruje se:
- A) usporavanjem (građevine u vodotoku)
 - Usporavanje se ostvaruje izgradnjom brane, te se na taj način smanjuju brzine vode, vučna sila i u konačnici se smanjuje rad vode na kretanju od profila 1 do profila 2 (duž dionice).
- B) **Derivacijom** - odvajanjem dijela vode iz vodotoka i njenim provođenjem izgrađenim provodnicima. Zahvat se vode ostvaruje na početku dionice (oko profila 1) a povrat vode u vodotok se realizira na nizvodnom kraju dionice (profil 2). Provodnici su u pravilu kraći od vodotoka i manjih su otpora kretanju vode, te se na taj način smanjuje rad vode.
- C) **Kombinacijom usporavanja i derivacije.**

Hidroelektrane, kod kojih se koristi samo usporavanje nazivaju se PRIBRANSKE HIDROELEKTRANE, a ostale koje se ostvaruju derivacijom ili kombinacijom usporavanja i derivacije nazivaju se DERIVACIJSKE HIDROELEKTRANE.

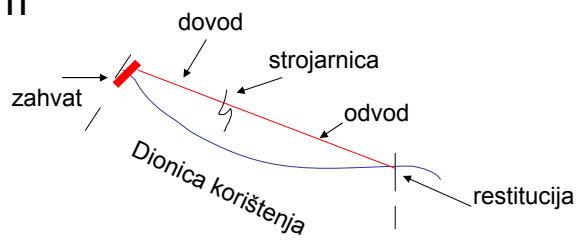
Svaka hidroelektrana (HE) sastoji se od 4 glavne grupe građevina:

zahvata (brana, ulazni uređaj), **dovoda**, **strojarnice** i **odvoda**. (U okviru ranijih kolegija obrađene su brane i provodnici dok se ulazni uređaji i strojarnice obrađuju u okviru ovog kolegija).

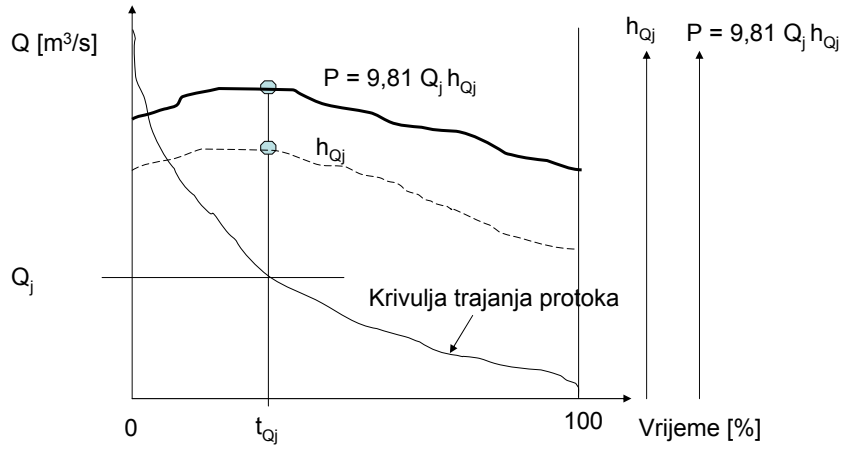
- usporavanjem

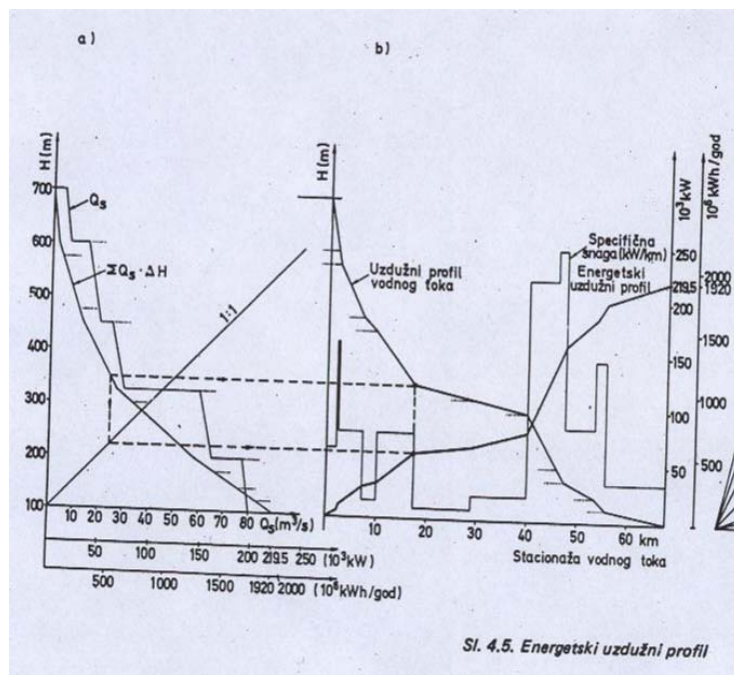
- derivacijom

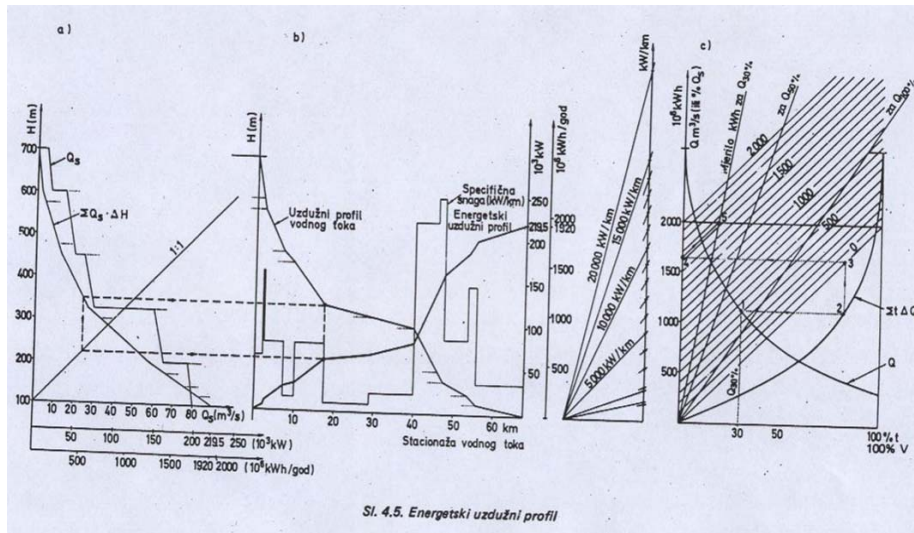

Proračun energije koncentriranog toka

- U analizi korištenja vodnih snaga prvo se procjenjuje ukupni raspoloživi bruto potencijal. U cilju proučavanja cijelih rijeka uvode se pojednostavljena, koja daju mogućnost brže procjene s manjom ali prihvatljivom točnosti.
- Umjesto sa svim protocima približni se račun provodi sa srednjim godišnjim (Q_{sr})
- Umjesto pada energetske linije koristi se pad dna korita koji je dostupniji na osnovi geodetskih podloga.
- (Na pr. r. Drava od Legrada do Dunava prema detaljnom računu ima prosječnu godišnju energiju 2 332 GWh, a preko Q_{sr} 2 322 GWh – razlika je 0,41%)

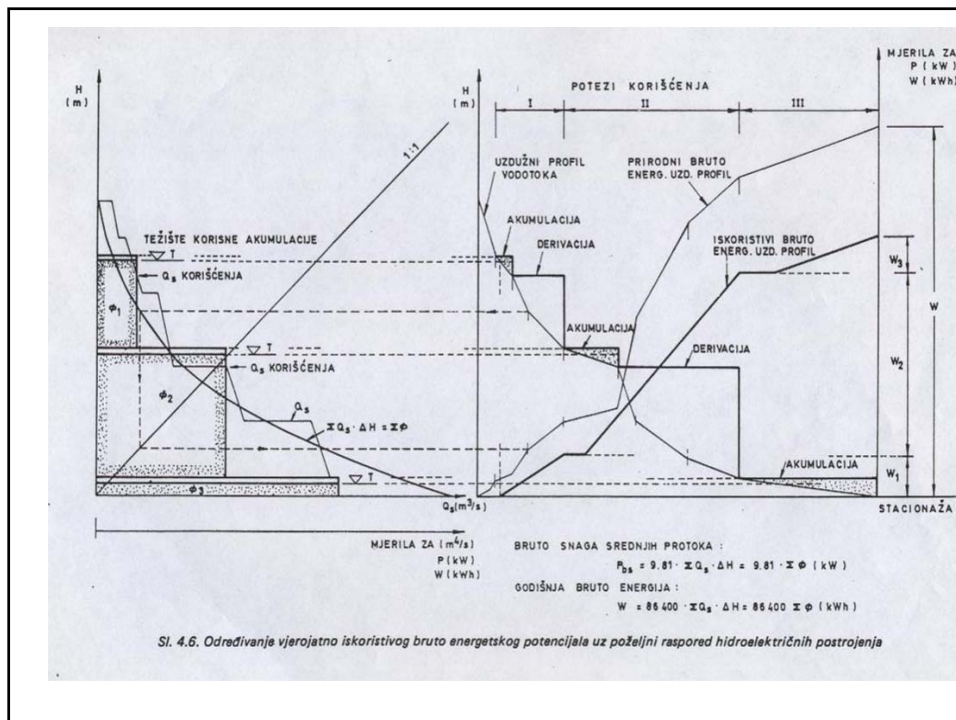
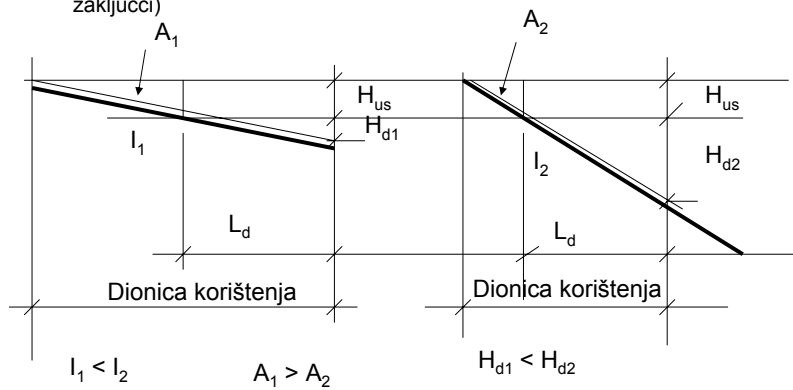

Sl. 4.5. Energetski uzdužni profil

- Usporedba pribranskog i derivacijskog tipa HE
- (na osnovi padova)
- Pretpostavke:
 - Jednaka visina usporne građevine
 - Jednaka dužina derivacije
 - Različiti padovi

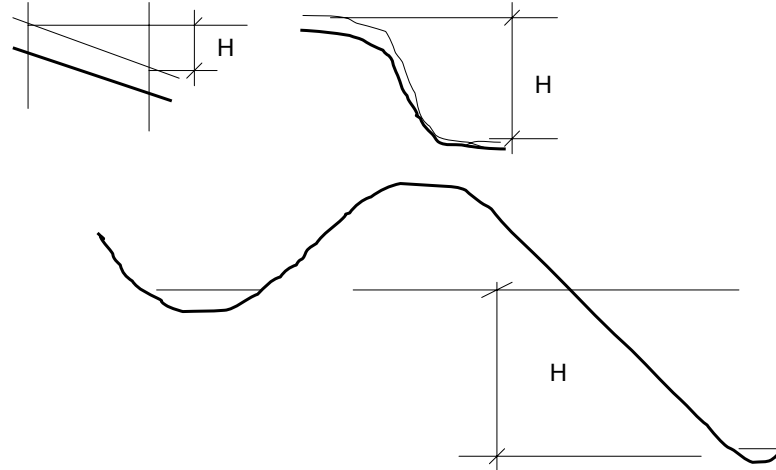
• Zaključak:

- Kod malih padova povoljnije pribransko rješenje (veći A)
- Kod većih padova povoljniji derivacijski tip (veći pad za jednaku dužinu derivacije)
- (vrijedi samo ograničeno – kada se uvedu drugi kriteriji mogući su drugačiji zaključci)

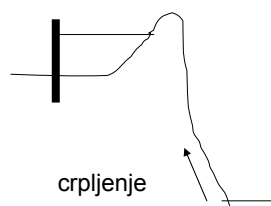

Neki tipični primjeri vodnih snaga u prirodi

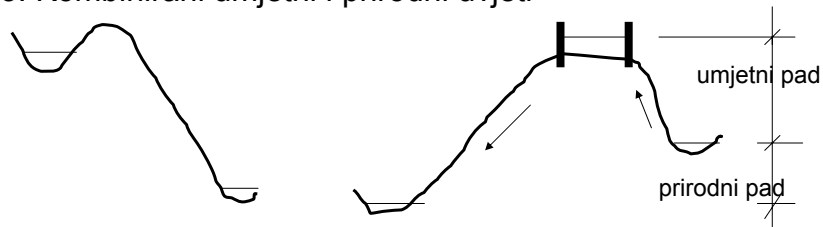
- 1. prirodne vodne snage

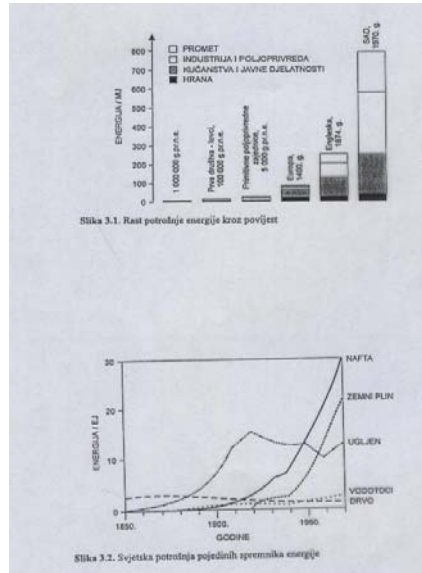
- 2. Umjetne vodne snage

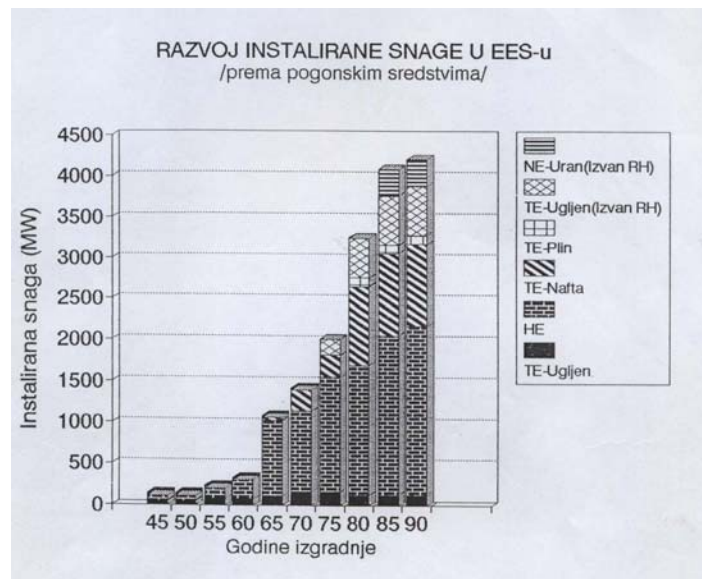
- 3. Kombinirani umjetni i prirodni uvjeti

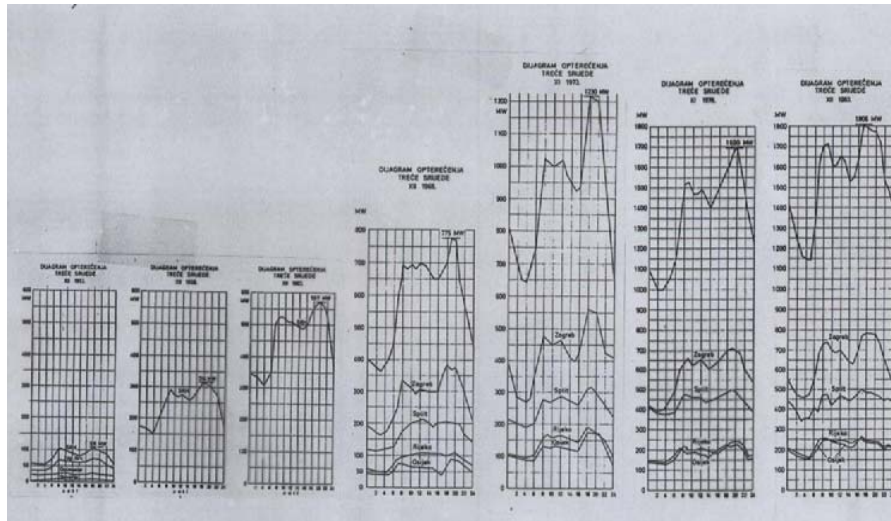
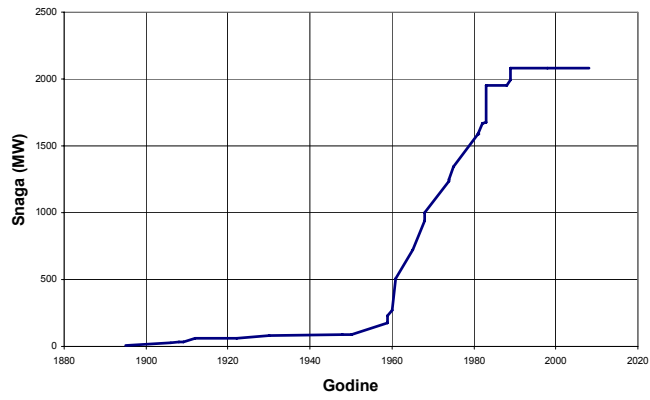
Rast potrošnje energije u svijetu

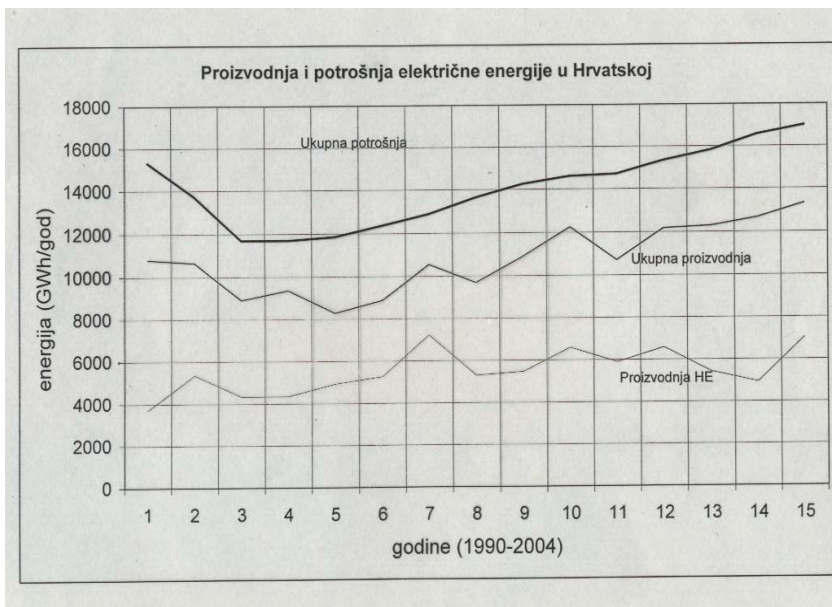
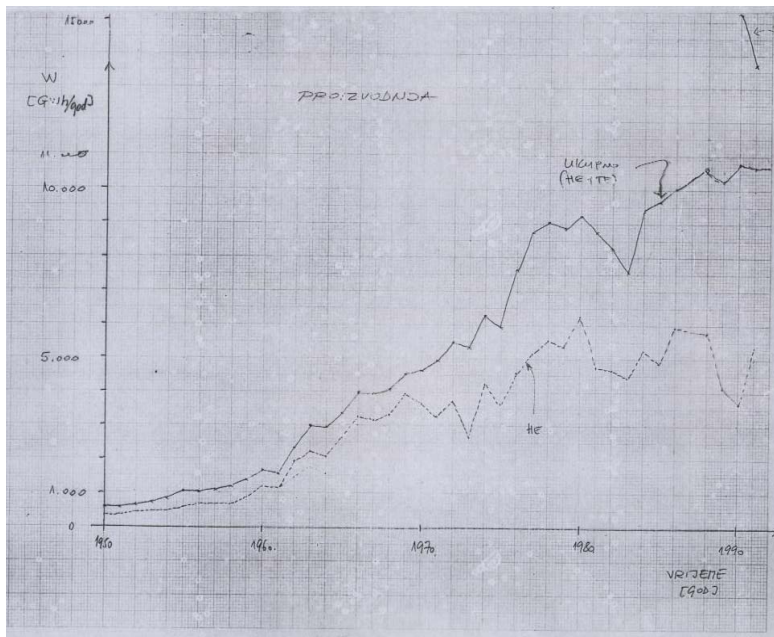

Vodne snage Hrvatske

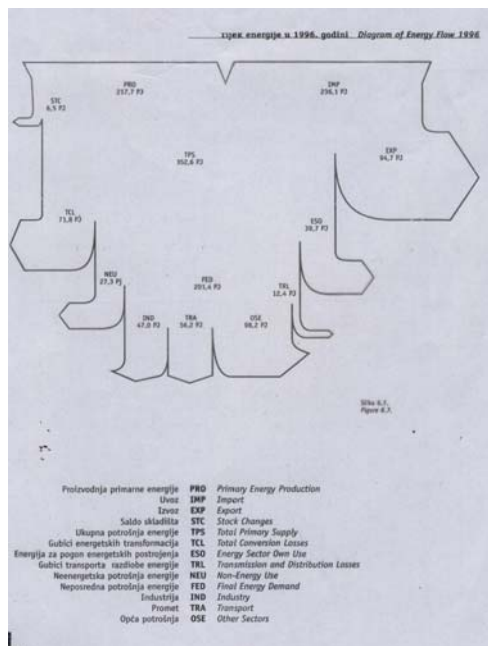
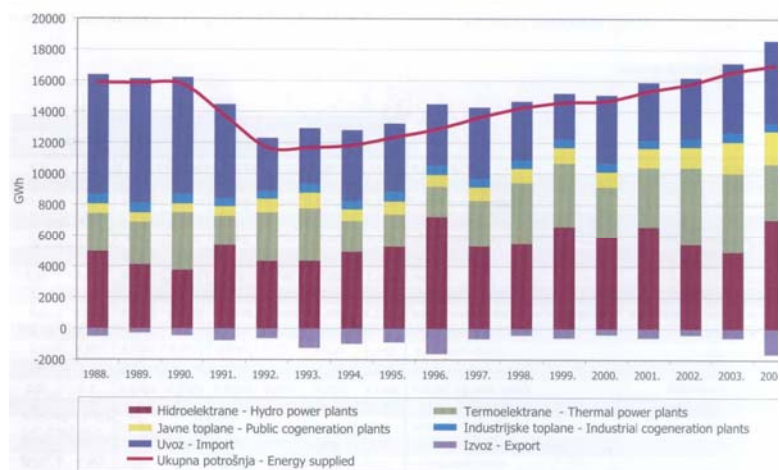

Izgradnja hidroelektrana u Hrvatskoj

Potrošnja i proizvodnja električne energije u Hrvatskoj

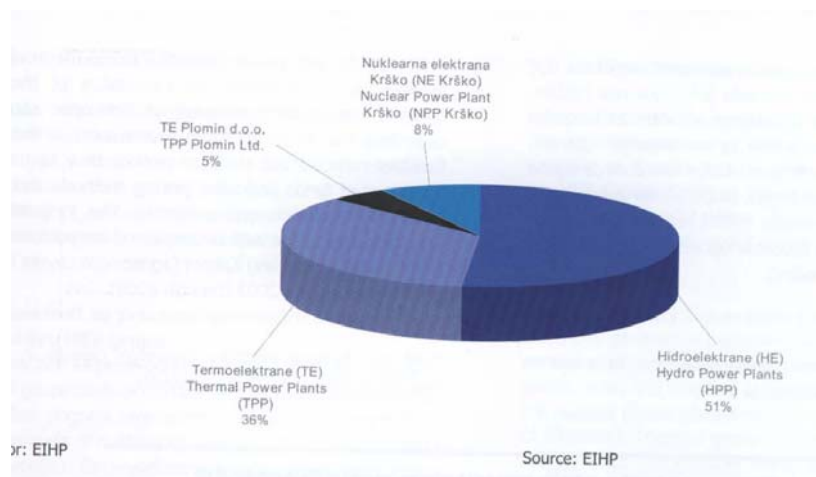
Raspoloživa snaga proizvodnih kapaciteta za električnu energiju
Available Electricity Generation Capacity

	MW	%
Hidroelektrane (HE) Hydro Power Plants (HPP)	2078,6	51
Termoelektrane (TE) Thermal Power Plants (TPP)	1440,5	36
TE Plomin d.o.o. TPP Plomin Ltd.	192	5
Ukupno u RH Total in the Republic of Croatia	3711,1	92
Nuklearna elektrana Krško (NE Krško) – 50% Nuclear Power Plant Krško (NPP Krško) – 50%	338	8
Ukupno Total	4049,1	100

EIHP

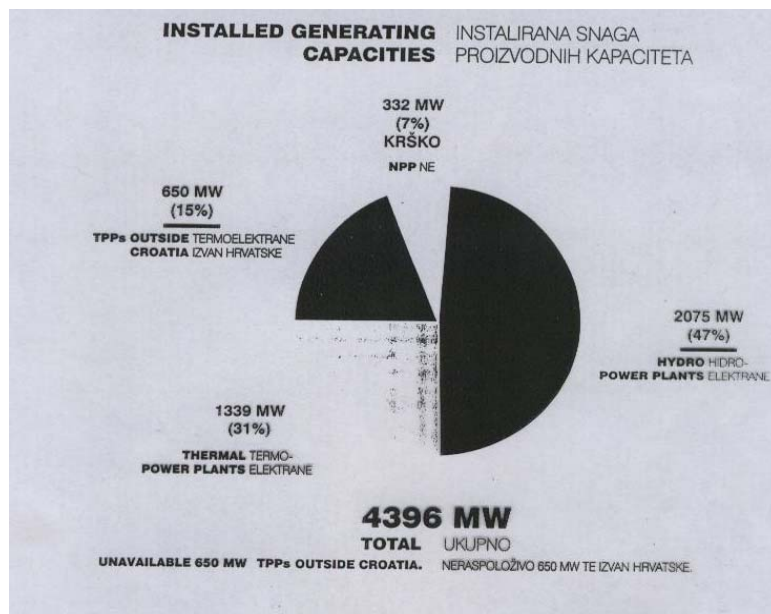
Source: EIHP

Uloga hidroelektrana (HE) u Hrvatskoj

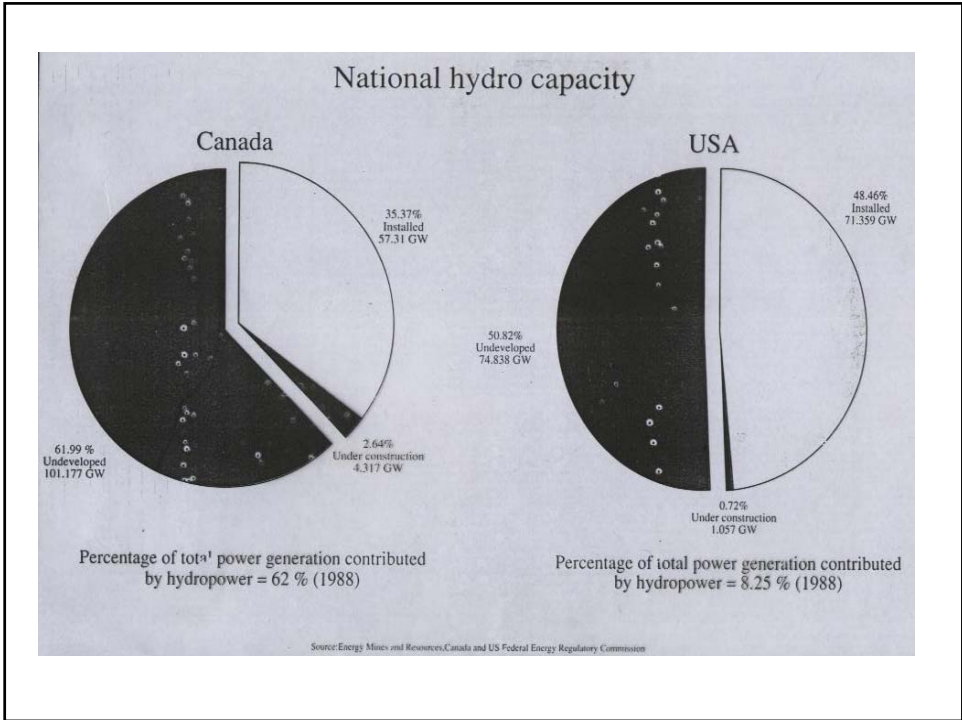
iz: EIHP

Source: EIHP

Svijet

- Značajni udio hidro izvora:
 - Kanada 60%
 - Brazil 94%
 - Paragvaj 99%
 - Albanija 83%
 - Austrija 70%
 - BiH 46%
 - HR 54%
 - Norveška 99,2%
 - Švicarska 60%
 - Island 83%
- Manji udio hidro izvora:
 - USA 8%
 - Mexico 15%
 - Kina 17%
 - Rusija 20%
 - Francuska 15%
 - Mađarska 0,5%
 - Srbija i CG 35
 - Italija 29%

5.2. Energetska bilanca električne energije

Tablica 5.2.1. Električna energija

5.2. Energy Balance of Electricity

Table 5.2.1. Electricity

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	1999-03	1999-04
Proizvodnja	12244.5	10701.6	12174.4	12285.9	12669.2	13322.2	8.3	1.7
-hidroelektrane	-hydro power plants	4592.1	5092.1	6005.1	5422.6	4975.4	7551.2	42.9
-termoelektrane	-thermal power plants	4106.7	3270.1	3632.2	4094.6	5129.5	3614.7	-29.3
-javne tvornice	-public cogeneration plants	1005.3	879.6	1202.6	1127.8	2522.2	2129.9	-8.9
-industrijske tvornice	-industrial cogeneration plants	541.4	559.8	522.5	540.9	521.9	524.5	-0.3
Uvoz	Import	2955.0	4386.0	3741.8	3925.9	4470.1	5290.0	18.7
Izvoz	Export	995.6	385.9	587.8	401.7	586.0	1832.8	178.6
Ukupna potrošnja	Energy supplied	14601.9	14704.7	15330.4	15807.1	16561.0	2.6	3.1
Gubitak pri prijenosu i distribuciji	Transmission and distribution losses	2081.7	2061.8	2461.3	2074.9	2242.0	1223.9	-12.3
Gubitak pri prijenosu	Transmission losses	117.5	138.8	158.6	166.5	153.1	580.6	-111.1
Gubitak distribucije	Distribution losses	1964.2	1923.0	2302.7	1908.4	2088.9	1837.3	-13.1
Neto potrošnja	Total consumption	12560.2	12639.9	12869.1	13732.2	14319.0	5.9	3.3
Potrošnja energetske	Total energy sector	840.9	813.4	878.4	1038.2	1059.1	1074.8	1.4
-proizvodnja nafte i plina	-oil and gas extraction	382.2	396.3	394.5	397.8	315.4	386.4	-74.0
-proizvodnja ugljena	-coal mines	8.4						
-električnoprivreda	-electric energy supply industry	15.9	24.4	24.7	24.8	21.3	30.9	17.4
-hidroelektrane	-hydro power plants	52.5	71.8	83.5	141.6	112.0	166.0	48.2
-termoelektrane	-thermal power plants	209.4	222.6	275.4	326.2	379.3	285.0	24.9
-javne tvornice	-public cogeneration plants	99.6	105.0	105.3	95.6	115.0	44.6	29.2
-naftne rafinerije	-petroleum refineries	285.0	279.9	272.7	294.3	296.3	323.4	8.4
-degazirana	-NGL plant	14.3	14.2	14.4	13.5	13.2	14.2	7.6
Neenergetska potrošnja	Final energy demand	11699.3	11826.5	11990.7	12694.0	13259.9	11567.8	5.6
Industrija	Industry	2728.2	2809.4	2881.9	2890.4	3123.3	3225.8	2.6
-čelik i ostala	-iron and steel	204.8	252.4	195.2	172.3	199.6	252.0	26.7
-obojeni metali	-non-ferrous metals	71.0	66.2	76.3	91.6	79.9	80.2	0.4
-staklo i nem. metali	-non-metallic minerals	98.4	98.2	101.3	96.0	113.4	128.4	31.5
-kemija	-chemical	543.2	541.6	511.0	501.0	526.3	478.6	-10.8
-građevinski materijal	-construction materials	496.7	502.0	544.8	569.0	641.7	590.5	8.0
-papir	-pulp and paper	223.4	253.0	258.3	274.4	281.3	241.4	-14.2
-prehrana	-food production	414.4	400.6	424.5	444.7	517.4	571.7	35.5
-ostalo	-not elsewhere specified	707.3	684.5	746.3	729.4	763.7	674.2	14.5
Privatni	Residential	242.8	280.2	264.4	281.3	287.2	296.1	-6.4
-kućanstva	-residential	146.2	158.7	136.1	166.9	166.4	161.9	-3.9
-poslovanje i javni	-non-residential	24.6	22.4	24.5	24.9	24.8	25.7	19.8
-javni gradovi	-public city	17.4	14.0	15.5	16.9	17.8	16.8	-1.2
-ostalo	-not elsewhere specified	14.6	14.1	16.0	17.1	16.2	17.7	4.1
Opća potrošnja	Other sectors	8697.3	8724.9	8864.7	9220.6	9538.8	10185.9	6.8
-kućanstva	-household	5741.6	5729.0	5539.6	5954.2	5893.9	6072.1	6.6
-volontari	-services	2625.2	2806.9	2963.3	3251.0	3463.3	3715.9	6.7
-proizvodnja	-agriculture	66.5	68.1	68.0	67.0	63.1	68.4	3.6
-građevinarstvo	-construction	264.0	248.8	253.8	248.4	298.5	332.5	11.1

Hidroelektrane - HEP

Hydro power plants - HEP

Hidroelektrane - HEP Hydro power plants - HEP

HIDROELEKTRANE HYDRO POWER PLANTS	RASPOLOŽIVA SNAGA AVAILABLE CAPACITY		TEH. MINIMUM TECH. MINIMUM	TIP TYPE
	GENERATOR (MW) GENERATOR (MW)	PRAG (MW) NET OUTPUT (MW)		
HPP Sani	3x72	216	3x31	akumulacijska storage
HPP Sava	1x22,5	22,5	0	akumulacijska storage
HPP Slonje	3x28	84	0	akumulacijska storage
HPP Slončič	4/(1-2)	4/(1-2)	0	akumulacijska storage
CHL Lepenica	1,4/(1-3)	1,4/(1-3)	0	akumulacijska storage
CCP Lesnica	2x20,8	41,6	5	akumulacijska storage
HE Peruta	3x70	210	50	akumulacijska storage
CS Buha Bista	11,3/(10-3)	11,3/(10-3)	0,81	akumulacijska storage
HE Taborac	3x108+2x135	480	50+80	akumulacijska storage
HPP Dobruša	2x130/(1-20)	270/(1-20)	80	akumulacijska storage
HPP Dubrava	2x108	216	50	akumulacijska storage
HPP Dula	2x20,4	40,8	8	akumulacijska storage
HE Koginjec	12,4+2x20,8+4,8	58,0	1	akumulacijska storage
HPP Kriška	2x18	36	2x0	protisna run-of-river
HPP Kriška	4,8+3x5,4	24	1	protisna run-of-river
HE Gata	2x3,27	6,5	1	protisna run-of-river
HPP Gata	3x18	54	2x2	protisna run-of-river
HE Vrhovlje	3x43	129	2x18	protisna run-of-river
HE Črčava	3x49,3	147,9	2x15	protisna run-of-river
HPP Črčava	2x40,3	80,6	2x15	protisna run-of-river
HE Krško (50%)	15,2	15,2		protisna run-of-river
HE Vrhovnje (50%)	3,4	3,4		protisna run-of-river
Skupaj HE		2078/(2265)		

PS - pumping station
PSP - pumped storage HPP
RHP - reversible HPP

Tablica 3.2.5.
Table 3.2.5.

Termoelektrane - HEP

Thermal power plants - HEP

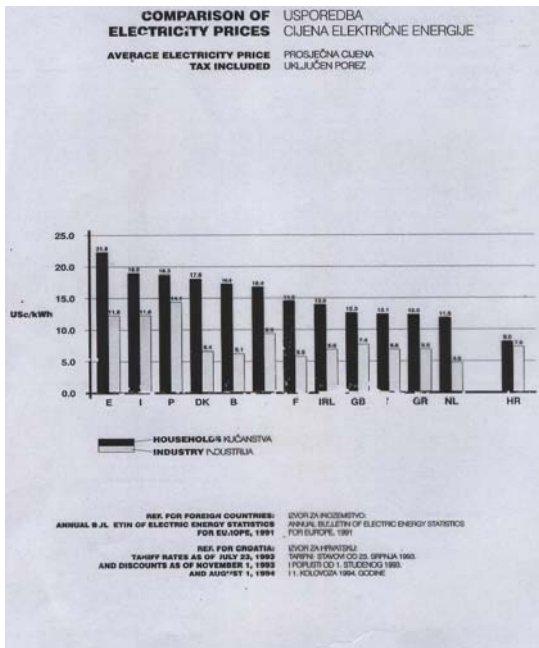
Termoelektrane - HEP Thermal power plants - HEP

TERMEOELEKTRANE THERMAL POWER PLANTS	RASPOLOŽIVA SNAGA AVAILABLE CAPACITY		TEH. MINIMUM TECH. MINIMUM	GORIVO FUEL
	GENERATOR (MW) GENERATOR (MW)	PRAG (MW) NET OUTPUT (MW)		
TE Ptomin	1x120	98	60	ugljen coal
TPE Ptomin	1x320	303	90	L. ulje f. oil
TE Rijeka	2x210	396	90+90	L. ulje/p. plin f. oil/n. gas
TPE Sisač	2x210	396	90+90	L. ulje/p. plin f. oil/n. gas
TE-TO Zagreb	25+19+110	154	12+8+60	L. ulje/p. plin f. oil/n. gas
TE-TO Zagreb CHP	12,5+32	38	3,5+5,5	p. plin/ELU n. gas/ELU
EL-TO Zagreb	2x42,5	83	8+8	p. plin/ELU n. gas/ELU
KTE Jertovac	2x25	48	1+1	n. gas/ELU f. oil/n. gas
CCP Jertovac	45	42	10	L. ulje/p. plin f. oil/n. gas
TPE Osljak	332	316	16	UO ₂ UO ₂
GTP Osljak	50,9	50,9		D2 D2
TE-TO Osljak	64,7	64,7		ZGT ZGT
TE-TO Osljak CHP				
NE Krško (50%) - Slovenija				
NE Krško (50%) - Slovenija				
Interventne dizel (4)				
Emergency diesel (4)				
Interventne plinske (3)				
Emergency gas (3)				
Ukupno TE+HE	1671,1	1593,6		
TOTAL TPPs+NPP				

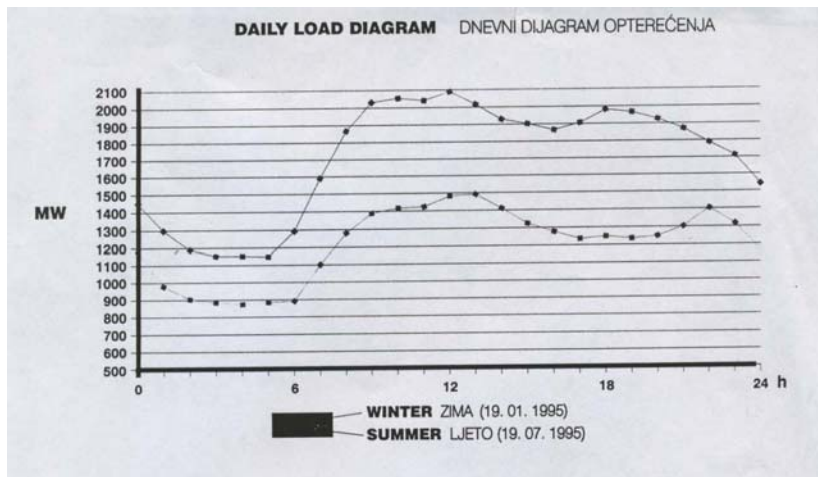
Tablica 3.2.6.
Table 3.2.6.

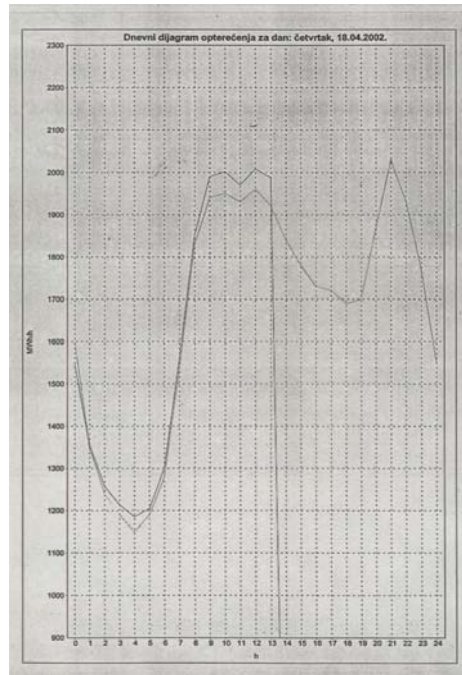
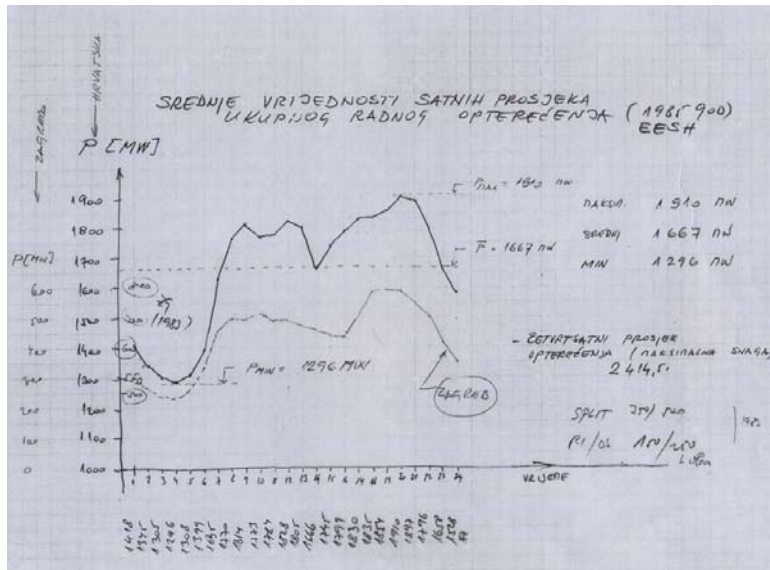
p. plin - prirodni plin
Lulje - loživo ulje
ELU - ekstra lako lož ulje
UO₂ - uranov oksid
D2, ZGT - specijalna ulja za pogon interventnih elektrana

n. gas - natural gas
f. oil - fuel oil
ELO - extra light oil
UO₂ - uranium oxide
D2, ZGT - special oils used in emergency plants

Uloga HE u Hrvatskoj

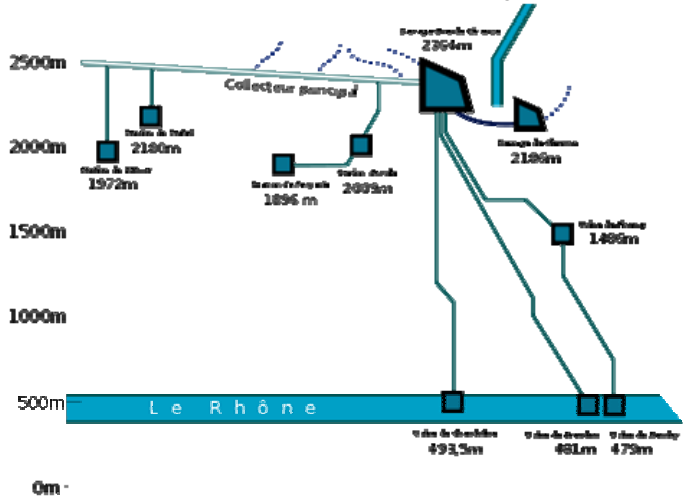

Dan u godini: 112		Vozni red elektrana Hrvatske [MWh/h]																								utorak,22.travanj 2003.	
Elektrana	Ukupno	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
FTB OSTIJE	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
TE-TO OSTIJE	480	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20		
HE VINDOČ	40	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
HE BEHAJ+KLOPE	3995	35	0	0	0	0	0	0	70	210	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230	230		
HE BIJEVA	495	0	0	0	0	0	0	35	35	35	35	35	35	35	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
TE PLOMB	2480	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
TE BIJEVA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
HE ZAKUČAC	1510	0	0	0	0	0	10	85	85	85	85	85	85	75	85	85	85	80	80	85	85	100	65	50	55		
HE BALE	125	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
HE ORLOVAC	275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	50	50	30	0	0	0	0	0	0	0	0		
HE BERON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
HE KRALJEVAC	120	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
HE MILUTAC	330	10	10	10	10	10	10	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15		
HE GOLUBIĆ	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
HE OSROVAC	0	0	-50	-135	-135	-110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	130	130		
HE JANDRA	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
HE KURŠOVCI	2300	70	70	70	70	70	70	80	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
HE BOJAK	550	0	0	0	0	0	0	0	50	50	50	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	50	50	50		
HE VARAŽDIN	2070	40	0	0	0	0	60	100	150	150	150	150	150	90	90	90	90	90	90	90	90	140	140	140	140		
HE ČAKOVEC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
HE SUBRAVA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
TE ŽETOVAC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
TE-TO ŽETOVAC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
TE-TO ŽAGREB 1,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
TE-TO ŽAGREB 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
EL-TO ŽAGREB	260	10	10	10	10	10	10	15	15	15	15	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
TE BIJAK 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
TE BIJAK 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
HN KRKO	7697	320	320	320	320	320	320	320	320	319	319	319	319	319	319	319	319	319	319	319	318	318	318	318	318		
DE OSTIJE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
DE-BERON	4680	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195		
DE-SARAJEVO	4680	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195	195		
DE-SARAJEVO	1200	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50		
Konsum	Ukupno	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
TE - Suma	39060	1280	1160	1110	1070	1100	1220	1470	1760	1880	1860	1850	1860	1840	1770	1700	1680	1670	1660	1670	1800	2050	1900	1930	1690		
HE - Suma	21357	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890	890		
HE - Suma	11740	160	40	-5	-45	-20	170	355	605	605	675	605	695	695	625	540	570	555	585	560	660	895	835	775	540		
Kompensacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Odstupanje	33	7	-3	2	2	-3	-3	1	1	-4	6	1	-3	5	0	3	9	-5	4	-1	9	-1	9	2	2		
Total	5351	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267		

Velike HE u svijetu i u nas

- Prema padu:
 - Reisseck (Austrija, Drava) 1772 m
 - Grand Dixance (Švicarska) 1748 m/ od 1998. god. 1883 m)

– Portillon (Francuska) 1420 m

– Hrvatska:

- Vinodol 660 m
- Velebit 550 m
- Senj 437 m
- Orlovac 404 m
- Zakučac 270 m
- Dubrovnik 290 m
- Rijeka 226 m

• Prema proizvodnji:

- Itaipu (Brazil/Paragvaj) 70 TWh/god (pad 120 m)
- LG2 (La Grande Canada) 38,8 TWh/god
- U Europi Đerdap 11,4 TWh/god
 - ukupno Hrvatska 6,6 TWh/god
 - Zakučac (Cetina) 2 TWh/god

• Prema snazi:

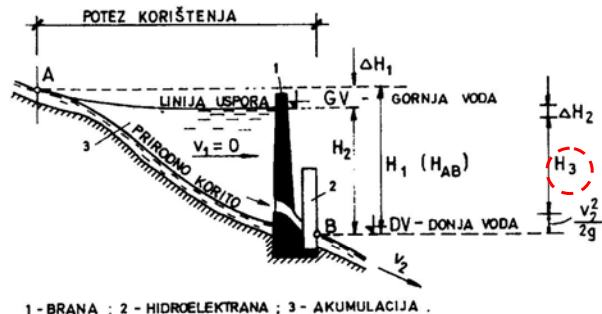
- (Three Gorges u gradnji – Kina) 25 GW
- Itaipu 12,87 GW (u planu povećanje na 21,5 GW)
- Đerdap 2,05 GW
 - Zakučac (0,468 GW); Velebit(0,276); Orlovac(0,237);
Dubrovnik(0,240); Senj(0,216); Varaždin(0,09);Dubrava (0,076);
Čakovec (0,077); Vinodol (0,070); Kraljevac (0,069); ostale oko 0,04
i manje)

Vodne snage Hrvatske

	Prosječni hidro potencijal	Bruto TWh/god	Dio energije oborina	Dio energije konc. tokova
1	Energija oborina	73	1	3,65
2	Energija otjecanja	39	0,53	1,95
3	Energija konc. tokova	20	0,27	1
4	Vjerojatno tehničko iskoristivo	12,7	0,17	0,64
5	Vjerojatno ekonomski iskoristivo	11,2	0,15	0,56
6	Iskorišteno	6,6	0,09	0,33
7	Potrošnja energije	13-17	-	-

Vodne snage Hrvatske

- Vjerojatno tehnički iskoristivo – 6,1 TWh/god
- Samostalno (Hrvatska) 2,93 TWh/god
 - (dio u Hrvatskoj 2,67; dio u BiH – Čaprazlije)
- Pogranično 3,17 TWh/god
 - (od toga se procjenjuje da Hrvatskoj pripada 1,98 TWh/god)

- horizontalna udaljenost između točaka A i B, **potez korištenja**,
- H_1 , pad poteza korištenja,
- H_2 , **statički pad** (GV-DV), u ovom slučaju i koncentrirani pad,

- H_3 , **neto pad**, $H_3 = H_2 - (\Delta H_2 + v_2^2/2g)$,
- ΔH_1 , gubitak na padu u području uspora,
- ΔH_2 , gubitak na padu u dovodu do ulaza u turbinu.

$$P = 9,81 \cdot Q \cdot H_{\text{neto}} \cdot \eta_t \text{ u (kW)}$$

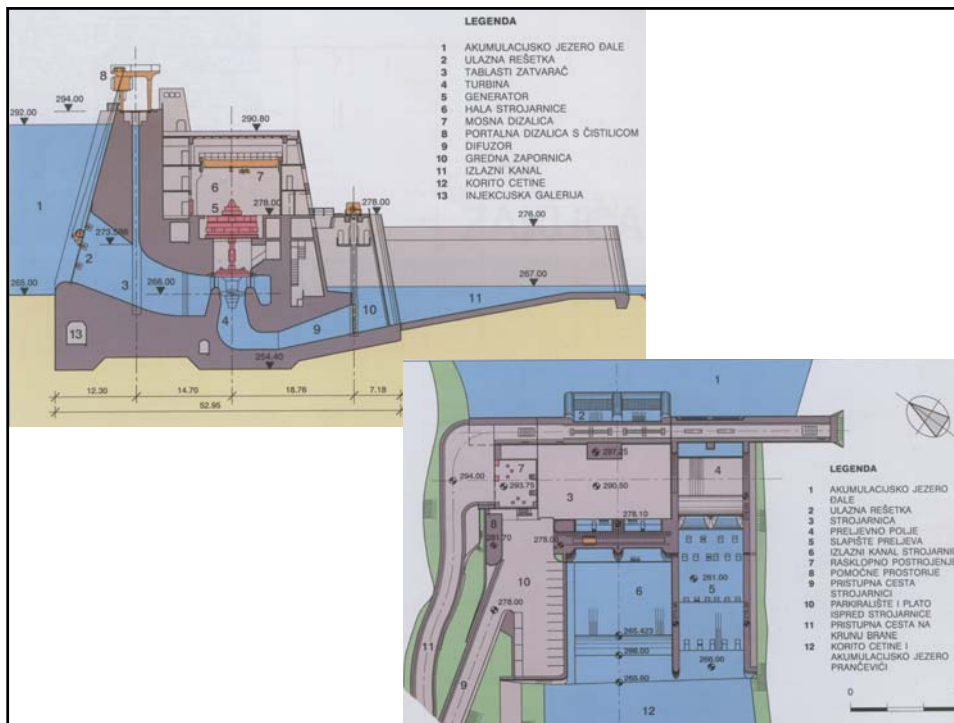
Primjer pribranske HE – HE ĐALE (rijeka Cetina)

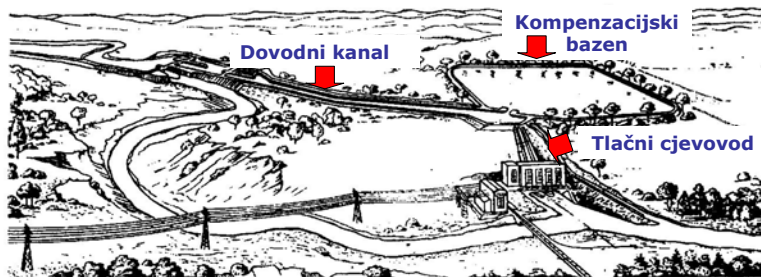
HE Đale je pribranska elektrana smještena na rijeci Cetini 5.8 km nizvodno od Trilja.

Akumulacija HE Đale služi za dnevno izravnanje protoka. Puštena je u pogon 1989. god.

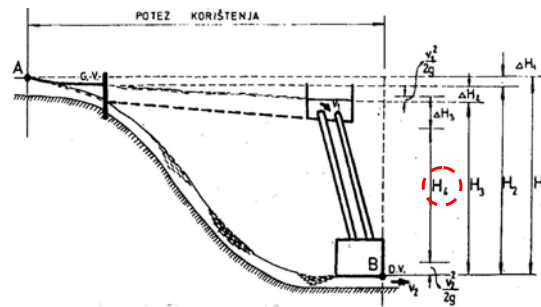
Betonska gravitacijska brana visine 40.50 m, zapremnine 3.7 hm³, ukupne dužine 110.0 m, širine u kruni 8.8 m, a u temelju 52.95 m. Preljev je širine 20.0 m opremljen zatvaračem, dva temeljna ispusta su opremljena regulacijskim pločastim zatvaračima, a turbine revizijskim preturbinskim zatvaračima. Strojarnica je smještena u tijelu brane, opremljena s dvije proizvodne grupe, turbine Kaplan, **instalirani protok** 220.0 m³/s, **pad** 21.0 m, **instalirana snaga** 40.8 MW. **Srednja godišnja proizvodnja** HE Đale je 107.5 GWh.

Derivacijske hidroelektrane

Derivacijska HE s dovodnim kanalom i tlačnim cjevovodom

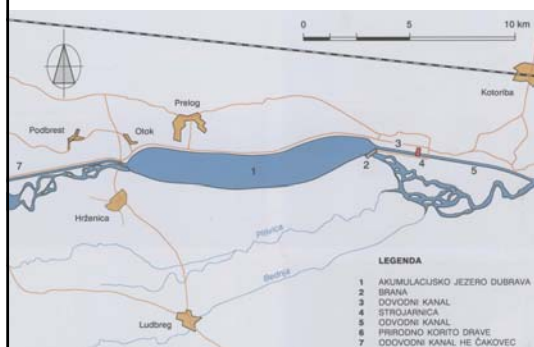

Derivacijska hidroelektrana s gravitacijskim dovodom-padovi

- horizontalna udaljenost između točaka A i B, **potez korištenja**,
- H_1 , pad poteza korištenja,
- H_2 , **statički pad** hidroektrane (GV-DV),
- H_3 , **konzentrirani pad**, $H_2 - \Delta H_2$,
- H_4 , **neto pad**, $H_3 + v_1^2/2g - v_2^2/2g - \Delta H_1 - \Delta H_3$,
- ΔH_1 , gubitak na padu u području uspora,
- ΔH_2 , gubitak na padu u derivaciji,
- ΔH_3 , gubitak na padu u dovodu.

$$P = 9,81 \cdot Q \cdot H_{\text{neto}} \cdot \eta_t \text{ u (kW)}$$

Primjer derivacijske HE s dovodnim kanalom HE DUBRAVA (rijeka Drava)

HE Dubrava je višenamjenska protočno derivacijska hidroelektrana dravskog sliva koja predstavlja posljednju stepenicu na dionici Drave od granice Slovenije do utoka Mure. Hidroelektrana energetske koristi potencijal rijeke Drave za proizvodnju električne energije, povećava zaštitu od poplava, poboljšava odvodnju, omogućuje gravitacijsko natapanje poljoprivrednih površina te ostvaruje uvjete za razvoj športa i rekreacije.

Tip HE: derivacijska s akumulacijom za dnevno djelomično tjedno uređenje dotoka

Ukupna snaga: 76 MW

Energetski podaci:

instalirani protok: $Q_i = 500 \text{ m}^3/\text{s}$

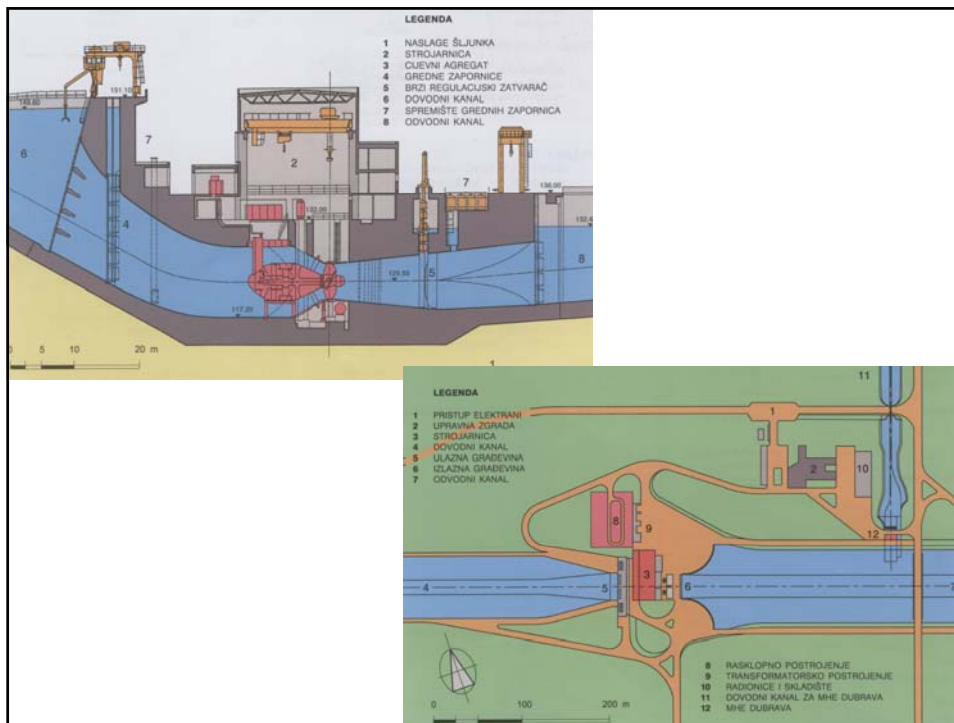
brutto pad za: Q_i , $H = 17,5 \text{ m}$

maksimalna snaga: $P_{\text{max}} = 76 (2 \times 38) \text{ MW}$

kor. volumen akumul.: $16,6 \text{ hm}^3$

prosječna god. proizvodnja: 350 GWh

Primjer derivacijske HE s tunnelskim dovodom sa slobodnim vodnim licem– HE MILJACKA (rijeka Krka)

Opći podaci:

položaj: područje županije Šibensko kninske na rijeci Krki, 15 km nizvodno od Knina

tip hidroelektrane: derivacijska

godina početka pogona: 1906.

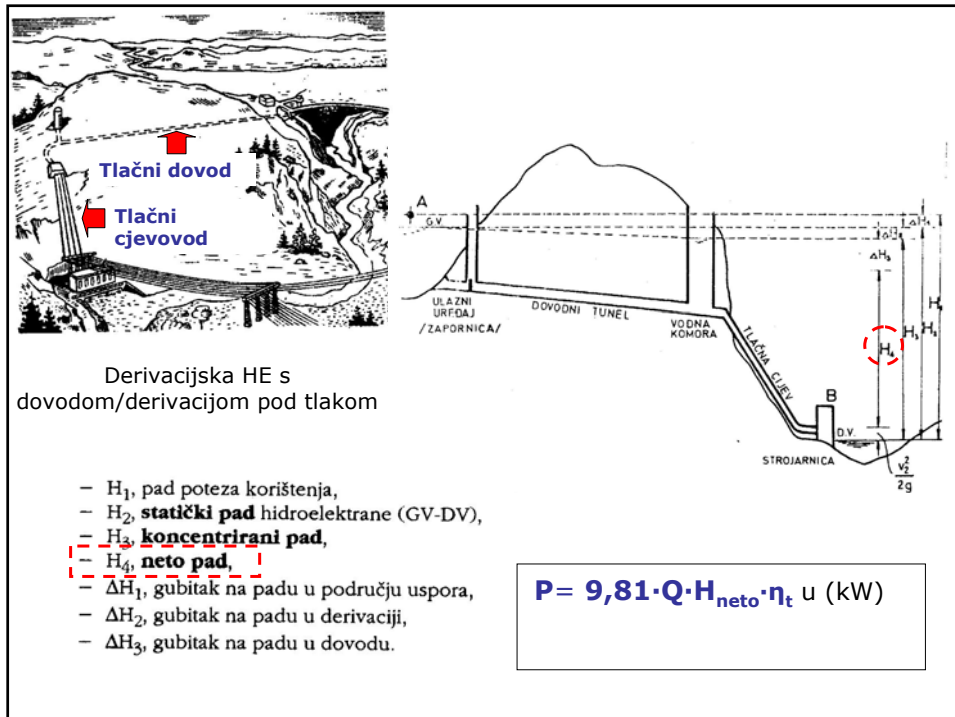
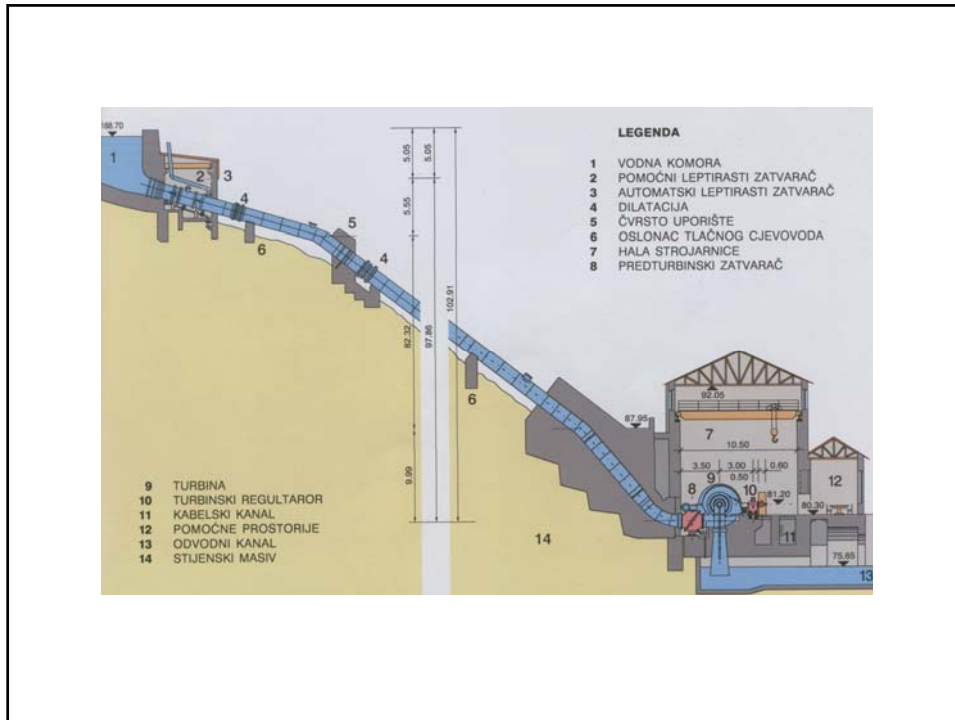
Energetski podaci:

instalirani protok: $Q_i = 30 \text{ m}^3/\text{s}$ (3x8 + 1x6)

konstruktivni pad: $H_t = 102 \text{ m}$

instalirana snaga turbina: 24 MW (3x6,4 + 1x4,8)

maksimalna godišnja proizvodnja: ('81-'97) $E_{\text{max}} = 147 \text{ GWh}$ ('74)

Primjer derivacijske HE s tunelskim dovodom pod tlakom – HE VINODOL

LEGENDA

1	CS CRNI LUG - PLANIRANO	10	RETENCIJA POTKOŠ
2	CS TOMAC - PLANIRANO	11	CS LIČ
3	CS KRIŽ	12	CS POTKOBILJAK - PLANIRANO
4	AKUMULACIJSKO JEZERO LOKVARKA	13	HE VINODOL
5	CS LOKVE - PLANIRANO	14	PAHE VINODOL II - PLANIRANO
6	CHE FUŽINE	15	DONJI BAZEN
7	AKUMULACIJSKO JEZERO LEPENICA	16	GORNJI BAZEN - PLANIRANO
8	CHE LEPENICA	17	CS TRIBALJ
9	AKUMULACIJSKO JEZERO BAJER	18	HE KAČJAK - PLANIRANO
		19	JADRANSKO MORE

